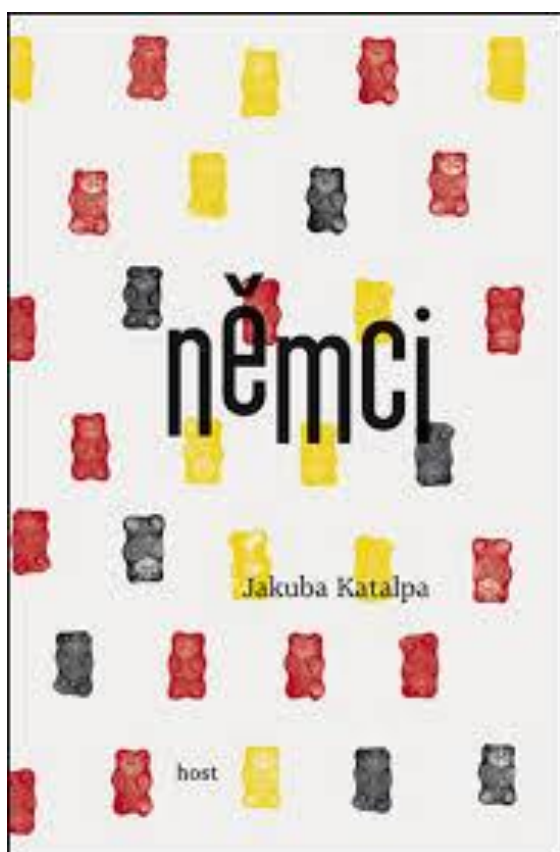

Němci - geografie ztráty (román)

Téma česko-německých vztahů, případně odsunu, se za poslední roky v české literatuře objevuje poměrně často. Lze jmenovat například prózy R. Denemarkové, K. Tučkové nebo P. Čichoně.

Román Němci - geografie ztráty vydalo brněnské nakladatelství Host v roce 2012.

Jak napovídá název, nešlo v něm v první řadě o popis geografických, tj. územních, ztát (a je lhostejno, zda na straně české či německé), ale o postihnutí ztrát mnohem subtilnějších - o ztrátu rodinného zázemí, vlastní individuality, kontinuity a sepjetí s určitým místem (např. rodným krajem), které je pro vědomí a rozvoj osobní identity velmi důležité.

V románu ostře kontrastují osobní dějiny s dějinami tzv. velkými a vyvstává otázka, do jaké míry se tyto dva proudy vzájemně ovlivňují a prolínají.

Zajímavá byla reflexe tohoto textu ze strany některých českých recenzentů. Zřetelně se zde ukázala tendence nahlížet česko-německou tematiku prostřednictvím stereotypů, očekávání, že autor bude vystupovat jako určitý arbitr morálky a nositel jednoznačného stanoviska - a jako takový vynese soud, na čí straně leží vina.

Tento aspekt v románu Němci záměrně chybí, protože, domnívám se, složitost lidské psychiky a motivace není možné popsat schematicky a černobíle. Nejedná se o historický román, ale spíše o barvitou sondu do života obyčejných lidí, jejichž sny, touhy a naděje byly úplně stejné jako ty, které vidáme u našich současníků - pouze s tím rozdílem, že do života hlavních protagonistů románu silně zasáhly válečné a poválečné události.

A přestože nás od konce války dělí přes půl století, je třeba si přiznat, že mnohé její důsledky jsou dosud živé i pro nás a zatím se nám nepodařilo se s nimi vyrovnat.